

رشد ۱۰ برابری خطرپذیری دانش‌آموزان/ «خشونت» و «خودکشی» در ردیف سه خطر اول تهدیدکننده

به گزارش پایگاه خبری تحلیلی تحول اجتماعی به نقل از ایسنا: وزارت آموزش و پرورش اعلام کرد که نتایج ارزیابی‌های صورت گرفته مبتنی بر داده‌های "سامانه پایش و آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان" در شش سال گذشته نشان دهنده رشد حدود ۱۰ برابری میزان خطرپذیری دانش‌آموزان (با رشد سالانه حدود ۱/۵ درصد) است و متأسفانه در طی سه سال گذشته، «خشونت» رتبه اول را بین خطرپذیری دانش‌آموزان و «خودکشی» نیز همواره یکی از سه خطر اول تهدیدکننده دانش‌آموزان در زمینه رفتارهای پرخطر بوده است. وزارت آموزش و پرورش چندی پیش شیوه نامه اجرایی مدیریت فوریت‌های روانی - اجتماعی دانش‌آموزان را ابلاغ کرده است که در مقدمه آن آمده است: مداخله در فوریت‌های روانی - اجتماعی دانش‌آموزانی که دارای وضعیت روان شناختی و هیجانی نامناسب و بحران شده‌اند، بسیار ضروری است. بنابراین تیم مداخله در فوریت‌های روانی - اجتماعی با ورود به موقع و موثر در موقعیت بحرانی و با بکارگیری دانش و مهارت‌های کسب شده، ضمن بررسی و تحلیل شرایط، اقدامات مقتضی متناسب با محیط و فرد (برابر نوع آسیب) را به عمل خواهند آورد. فوریت‌های روانی - اجتماعی به معنای خدمات تخصصی به موقع و در دسترس است که به صورت شبانه روزی و رایگان در سطوح زیر ارائه می‌شود: ۱- مداخله در بحران‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی ۲- پاسخگویی تلفنی فوریت‌های روانی - اجتماعی (خط‌ها ۱۵۷۰) ۳- خدمات سیار فوریت‌های روانی - اجتماعی ۴- خدمات ارائه شده در میز مداخله در فوریت‌های روانی - اجتماعی منطقه / شهرستان / استان بر اساس نتایج ارزیابی‌های صورت گرفته مبتنی بر داده‌های آزمون غربالگری سلامت روانی - رفتاری و گزارش هسته‌ها و مراکز مشاوره و خدمات روانشناختی کشور، در حوزه سلامت روان با رویکرد مثبت و منفی (مشمول بر خرده مقیاس‌های خوش بینی، امید، نشاط و عزت نفس و افسردگی، اضطراب، خشم و رفتارهای پرخطر)، گروه قابل توجهی از دانش‌آموزان، در معرض خطر و نیازمند اقدامات فوری و تخصصی بوده که در صورت عدم توجه جدی به آنان، افزایش بروز و تشدید اختلالات روان شناختی منفی (اضطراب، افسردگی و خشم) و در نتیجه از زیاده آسیب‌های روانی - اجتماعی در حوزه رفتارهای پرخطر مانند خودکشی، فرار، سوء استفاده اخلاقی، بی‌سرباهی، بدسرپرستی، سوء مصرف مواد مخدر و ... را شاهد خواهیم بود. نتایج ارزیابی‌های صورت گرفته مبتنی بر داده‌های "سامانه پایش و آسیب‌های اجتماعی دانش‌آموزان نیز در شش سال گذشته نشان دهنده رشد حدود ۱۰ برابری میزان خطرپذیری دانش‌آموزان (با رشد سالانه حدود ۱/۵ درصد) است و متأسفانه در طی سه سال گذشته، خشونت رتبه اول را در بین خطرپذیری دانش‌آموزان و خودکشی نیز همواره یکی از سه خطر اول تهدیدکننده دانش‌آموزان در زمینه رفتارهای پرخطر بوده است. بنابراین عدم توجه به شرایط دانش‌آموزان در این دوران حساس، توسط والدین، مربیان و ... و پاسخگویی به موقع به نیازهای اساسی، آنان را بیش از هر زمان دیگری آماده گرایش به رفتارهای انحرافی می‌کند. لذا نیاز به مداخله سریع در فوریت‌ها و بحران‌های روانی - اجتماعی یک ضرورت مهم و اساسی است. ظرفیت‌سازی برای مداخلات روانی به موقع و موثر در فوریت‌های روانی اجتماعی، رفتارهای پرخطر (خودکشی، فقر، بی‌سرباهی، تجاوز اخلاقی، جنسی، فرار، بدسرپرستی)؛ شناسایی به موقع، و توانمندسازی دانش‌آموزان در معرض خطر؛ ورود سریع، کنترل و کاهش عوامل مخاطره آمیز دانش‌آموزان؛ افزایش آمادگی مدارس و مناطق آموزش و پرورش کشور برای واکنش سریع در فوریت‌های روانی اجتماعی؛ کنترل و کاستن از میزان بحران فردی، خانوادگی و اجتماعی؛ ارائه خدمات تخصصی و به موقع به دانش‌آموزان در معرض آسیب و آسیب دیده؛ فراهم کردن زمینه همکاری‌های درون سازمانی و برون سازمانی در ارائه خدمات تخصصی مرتبط با موضوع و رصد مستمر وضعیت فوریت‌های روانی اجتماعی از جمله اهداف طرح مذکور است. کدام دسته از دانش‌آموزان در شمول این طرح قرار می‌گیرند؟ دانش‌آموزان مشمول، دانش‌آموزانی که قصد خودکشی دارند یا اقدام به خودکشی کرده‌اند، دانش‌آموزان آزار دیده جنسی یا سوء استفاده شده، دانش‌آموزان فراری از منزل یا مدرسه، هر گونه وضعیت زیان بار ناشی از فقر شدید، آوارگی، بی‌خانمانی، دانش‌آموزانی که سرپرستان آنان دچار سهل انگاری، ناتوانی در سرپرستی، بدسرپرستی و غفلت یا ترک سرپرست و بزهکاری هستند. فرآیند ارائه خدمات فوریت‌های روانی - اجتماعی شناسایی: دانش‌آموزان نیازمند مداخله در طرح فوریت‌های روانی اجتماعی، به شیوه‌های زیر صورت می‌گیرد: الف) گزارش (از طرف مشاور، معلم، کارکنان مدرسه، دانش‌آموزان، والدین و سایر اعضای خانواده، خود اظهاری) به تیم مداخله / مدیر مدرسه / خط ۱۵۷۰؛ ب) مشاهدات و موارد ثبتی (موارد نشانگان محور و مکاتبات دانش‌آموزان اولیاء و کارکنان در سامانه نماد) ج) غربالگری‌های آزمون سلامت روان، پایه، سریع که در سامانه همگام صورت می‌پذیرد. تبصره: بعد از شروع به کار خط ۱۵۷۰ مدیر مدرسه فقط با تماس این خط امکان دریافت خدمات را خواهد داشت. اقدام: لازم است مدیر مدرسه نسبت به انجام موارد زیر اقدام کند: - تماس با اورژانس ۱۱۵ - تماس با خط ۱۵۷۰ - تماس با حراست - تماس با مسئول تیم تخصصی فوریت‌های روانی اجتماعی منطقه همچنین ضرورت دارد مدیر مدرسه به طور ویژه در خصوص موارد خودکشی به شرح زیر اقدام کند: اطلاع رسانی به خانواده دانش‌آموز حادثه دیده، جلوگیری از ورود سایر افراد غیر مرتبط به مدرسه، جلوگیری از خروج دانش‌آموزان از مدرسه و به کارگیری تمام معلمان جهت

حضور در کلاس های درس برای بازگرداندن جو روانشناختی مطلوب و آرامش به دانش آموزان تا لحظه حضور تیم مداخله در فوریت های روانی - اجتماعی تخصصی منطقه، جلوگیری از تصویربرداری توسط دانش آموزان، همکاری و افراد غیر مسئول. مراقبت و پیگیری: همزمان و پس از دریافت خدمات درمان و مددکاری، مراقبت های لازم برای بهبودی و نیز پایداری وضعیت سلامت دانش آموز، صورت می گیرد. مراقبت و پیگیری، باید قادر باشد به سوالات زیر پاسخ دهد: - آیا عوامل مخاطره آمیز زمینه ای دانش آموز، بهبود یافته، برطرف شده، باقی مانده است، کاهش یافته و یا تشدید شده است؟ - آیا وضعیت وضعیت خطر پذیری دانش آموز، از نظر روانی و اجتماعی، بهبود یافته، دچار عود شده یا این که تشدید شده است؟. در پاسخ به این سوالات، مدیریت مدرسه و نیز کار گروه فوریت های روانی اجتماعی منطقه با رصد مستمر وضعیت دانش آموز که حداقل شش ماه است، ممکن است در قالب گزینه های ذیل، جمع بندی کند: ۱- دانش آموز، بهبود یافته است. ۲- دانش آموز، بار دیگر در موقعیت خطر قرار گرفته است. ۳- دانش آموز بهبود یافته است اما در محیط زندگی مخاطره آمیز قرار دارد. در صورتی که یکی از نتایج ۲ و ۳ به دست آید، در آن صورت، عملیات مداخله، بار دیگر برای دانش آموز، به اجرا در می آید و در صورتی که وضعیت دانش آموز در چارچوب گزینه ۱ باشد، در آن صورت، خاتمه پیگیری اعلام می شود. به گزارش ایسنا، خط ملی نماد یا شماره ۱۵۷۰ تحت عنوان اورژانس اجتماعی دانش آموزان مردادماه و در سی و پنجمین اجلاس مدیران و روسای آموزش و پرورش سراسر کشور افتتاح شد که گفته می شود از جمله زیرساخت های مهم نظام مراقبت اجتماعی دانش آموزان است و قرار است در کنار سایر ابزارهای حوزه سامانه نماد به وزارت آموزش و پرورش کمک کند تا مدل های مختلف فوریت های روانی و اجتماعی دانش آموزان را در سراسر کشور در قالب یک سیستم یکپارچه طراحی و عملیاتی شود. دسترسی آسان به مراکز مشاوره، یکپارچه سازی خدمات مشاوره، به روزآوری روش های جدید و واکنش سریع در فوریت های روانی اجتماعی دانش آموزان از اهداف این طرح است. ۲۹ شهریور ۱۴۰۰، مدیر کل امور تربیتی، مشاوره و مراقبت در برابر آسیب های اجتماعی وزارت آموزش و پرورش نیز با تأکید بر این که با ارائه خدمات راهنمایی و مشاوره، بستر لازم برای ایجاد شادی و نشاط در فرایند یاددهی-یادگیری فراهم خواهیم کرد؛ بیان کرد: خط چهار رقمی ۱۵۷۰، از ساعت ۸ صبح تا ۸ شب، آماده ارائه خدمات به دانش آموزان، فرهنگیان و اولیا دانش آموزان است.

نویسنده : مجتبی کدی، تاریخ ارسال : شنبه ۱۵ آبان ۱۴۰۰ ساعت ۱۰:۵۸ قبل از ظهر